

СТАНОВИЩЕ

от проф. Любомир Евстатиев Македонски, дх

Медицински Университет „Проф. д-р П. Стоянов“- Варна, Катедра Химия,
Включен в състава на научното жури като негов Председател, съгласно

Заповед № Р 109-390/26.06.2018 г.

Избран да изготви становище, съгласно Заповед **№ Р-109-460/ 25.07.2018 г.** на Ректора на Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“— Варна за участие в конкурс за заемане на академична длъжност **ДОЦЕНТ** в област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2. Химически науки, по научна специалност „Химия“, за нуждите на Катедра Химия в Медицински Университет – Варна,
обявен в ДВ бр. 36/27.04.2018 г.

Общи бележки

Със заповед на Ректора на Медицински Университет – Варна № Р-109-460/ 25.07.2018 г. съм определен да изготвя становище за материалите, представени от гл. ас. Диана Атанасова Добрева, дх, за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ към катедрата по Химия на Медицински Университет – Варна.

В конкурса като кандидат участва само **гл. ас. Диана Атанасова Добрева, дх** от същата катедра. Представени са всички необходими документи, посочени в Правилника за развитие на академичния състав на МУ – Варна и съответстващи на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Биографични данни за кандидата

Гл. ас. Диана Атанасова Добрева е родена през 1976 г. Завършила е висшето си образование в Пловдивски Университет „Паисий Хилендарски“. През 1999 г. получава образователна степен „магистър“ със специалности „Химик – органик“ и „Учител по химия и химична технология“ – Магистър. През 2000 г. постъпва на работа като асистент в катедрата по „Аналитична химия“ към ПУ. От 2008 г работи в катедрата по Химия при МУ „проф. д-р. П. Стоянов“ - Варна, където последователно заема длъжности асистент, старши асистент и главен асистент. През 2015 г. след успешна защита на дисертационен труд на тема: „Мастноразтворими витамини в черноморски и сладководни риби“, придобива ОНС „Доктор“ по специалността „Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активните вещества.

Кандидатката притежава сертификат за специалист по „Течна Хроматография“ и допълнителни квалификации: БДС EN ISO/IEC 17025:2006+AC:2006 и БДС EN ISO 19011:2011. През 2016 г. е регистрирана като специализант към МУ-Варна за неклиничната специалност „Теоретични основи на медицинската химия“.

I. Обща характеристика на научно-изследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Описание на представените материали по конкурса

Гл. ас. Диана Добрева участва в настоящия конкурс с общо 88 заглавия на научни трудове – резултат на цялостната ѝ научно-изследователска дейност, представени както следва: 1 автореферат на дисертационен труд за ОНС „доктор“, 8 заместващи монографичен труд публикации (3 от които с ИФ), 28 пълнотекстови публикации (18 в български и 10 в чуждестранни издания), 1 глава от книга в съавторство, 1 учебно помагало в съавторство, 50 участия в научни форуми в страната и чужбина.

Неоспорим е личният принос на гл. ас. Д. Добрева в представените научни трудове, което се потвърждава от факта, че в 9 от тях тя е първи автор, а в 1 от тях е единствен автор, в 14 статии е втори автор, а в останалите е трети или четвърти автор. От публикациите в пълен текст девет са в списания с импакт фактор, като общият импакт фактор е 3,526.

Представените 50 участия в научни форуми са в международни конференции, симпозиуми и конгреси, от които 20 са в чужбина, останалите в национални форуми. Публикуваните в сборници резюмета са с общ импакт фактор = 9,710.

Всички публикации, представени за участие в конкурса са коректно описани и приложени в пълен обем. Приложена е академична справка за открити 66 цитирания (изключени са самоцитирания), което потвърждава международното признание на научните трудове на кандидатката.

Цитираните данни показват, че по наукометрични характеристики кандидатът отговаря напълно на изискванията на правилника, който урежда условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ „Проф.д-р Параскев Стоянов“ Варна, като в повечето от случаите ги надхвърля.

Оценка на научните приноси

Научните приноси на кандидатката са описани в приложената справка, като са разпределени по тематични направления и добре обосновани в приложените научни трудове. Приемам всички научни приноси, посочени детайлно в справката на кандидата Диана Добрева. Основните тематични направления в научно-изследователската ѝ дейност са обобщени в пет направления:

1. Синтез и структурен анализ на органични съединения;
2. Анализ на мастноразтворими витамини в рибна тъкан;
3. Проследяване на промени в количествата на мастноразтворимите витамини под влияние на термичен стрес;
4. Анализ на мастноразтворими нутриенти в матрици от растителен и животински произход;
5. Фенолни съединения в матрици от растителен произход

Първото от тематичните направления на д-р Добрева започва в Пловдивски Университет „Паисии Хилендарски“, като по него има представени 4 научни публикации. В тях се акцентира на инструменталния структурен анализ на синтезирани органични съединения, успоредно с теоретични *ab initio* квантовохимични изследвания. Приносът на тези изследвания към професионалното развитие на д-р Добрева личи от факта, че две от представените публикации са в българско и международно списание с ИФ, като за тях са забелязани и цитирания от чуждестранни автори.

Особено важни са приносите относно разработването и приложението на аналитични методи и аналитични процедури за определяне на мастноразтворими витамини, в последствие и на каротеноиди и холестерол, в матрици от растителен и животински произход. Модифициран и валидиран е течно-хроматографски метод с УВ-детекция за качествено и количествено определяне на мастноразтворими мастноразтворими нутриенти - астаксантин, β -каротен, холестерол и витамини А, D₂, D₃ и Е. Методът е приложен за систематично изследване на съдържанието на компонентите в 10 вида морски и 5 сладководни риби. За първи път в България, е извършено сравняване на съдържанието на определяемите компоненти в ядивна тъкан и кожа на два сладководни рибни вида – дъгова пъстърва и африкански сом, при което са установени разлики в количествата на всички изследвани нутриенти.

Безспорен приносен характер имат извършените изследвания за установяване на промени в съдържанието на витамини А, D₃ и Е, настъпващи след подлагане на рибната тъкан на термичен стрес – температурна обработка и замразяване. Анализите са проведени за три черноморски и една сладководна риба, като е установено, че различните видове термични обработки влияят по различен начин и в различна степен върху съдържанието на витамини А, D₃ и Е в рибната тъкан.

Другият основен принос е във връзка с изследванията на кандидата в определяне на съдържанието на мастноразтворими нутриенти (астаксантин, β -каротен, холестерол и витамини А, D₂, D₃ и Е) в черноморски миди, тъй като данните за такива проучвания в научната литература в България са ограничени. Извършено е обстойно проследяване и сравнение на съдържанието на изследваните вещества както между диви и култивирани миди, така и в различни сезони на пробонабиране.

С особена стойност притежава интерпретирането на получаваните от д-р Добрева резултати за мастноразтворимите витамини. Основавайки се на препоръките от МЗ в България, за приема на тези нутриенти, тя представя резултатите си от гледна точка на здравословното хранене на индивидите. Получените данни са подредени в табличен вариант по образец на БЗС. По този начин се представя детайлна информация по възрастови групи, относно %RDI (препоръчителен дневен прием) за витамини А, Е и D₃ в ядивна тъкан на едни от най-широко консумираните в България Черноморски и сладководни рибни видове.

Последното тематично направление (фенолни съединения в растителни матрици) е представено само с една научна публикация. Предвид обаче, представения списък с участия в проекти, на основата на последния от тях считам, че това вероятно е нова насока в предстоящите изследвания на д-р Добрева.

Участие в проекти

Диана Добрева има принос при разработване и реализиране на седем научно-изследователски проекта, три с национално финансиране и два с чуждестранно като единият от тях е финансиран от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

Научна работа със студенти

Диана Добрева от години работи активно със студенти на МУ-Варна и подпомага научната им дейност, като научен консултант и като ръководител на научните им разработки. По този начин тя ги насочва за участията им в ежегодно провеждани научни конференции и форуми за студенти и млади учени: The Black Sea Symposium for Young Scientists in Biomedicine; Европейски Ден на Морето; Фестивал „Море и здраве“ и други научни сесии за преподаватели и студенти към МУ-Варна.

II. Оценка на учебно - преподавателската дейност

Като главен асистент по Аналитична химия в МУ-Варна, Диана Добрева участва активно в преподаването на дисциплините Химия, на студенти от специалност „Медицина“ и на Аналитична химия, на специалност „Фармация“. За същите дисциплини изготвя и представя индивидуални лекции от лекционния курс, което се потвърждава с приложената справка за учебна натовареност. Според последната, годишната учебна натовареност на кандидатката, за последните пет години е средно 390 ч., при норматив по решение на АС на МУ-Варна – 360 часа на година. Този стаж и опит на гл. ас. Добрева я определя като изграден преподавател и лектор.

Като активен преподавател д-р Добрева участва в разработването и въвеждането на нови лабораторни упражнения по дисциплината „Аналитична химия“ за студенти специалност „Фармация“. Тя има значителен принос в разработването на Учебно помагало по Аналитична химия за студенти по Фармация като съавтор, което значително подпомага студентите при подготовката им по дисциплината Аналитична химия. Опитът ѝ в изготвянето на учебни материали е приложен и за подготовката на други дисциплини, изучавани от студенти по Медицина и от Медицински колеж.

Д-р Добрева участва в актуализиране на Учебна програма (тематичен план) за профилираща подготовка на докторанти по научна специалност „Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активни вещества“.

Тя също е курсов ръководител на студенти първи курс Фармация, като по този начин подпомага студентите и в организацията на учебния процес.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

В конкурса за заемане на академична длъжност ДОЦЕНТ в област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2. Химически науки, по научна специалност „Химия“, обявен за нуждите на Катедра Химия в Медицински Университет – Варна кандидатства гл. ас. Диана Атанасова Добрева, дх. Представените официални документи, научни трудове и справки за научна и учебна дейност ми дават пълна убеденост, че гл. ас Добрева удовлетворява изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“, формулирани в Закона за развитие на академичния състав в Република България и в Правилника за развитие на академичния състав на Медицински Университет – Варна.

Напълно убедено давам своето положително становище като член на Научното жури по обявения конкурс, като препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждането на академичната длъжност ДОЦЕНТ на гл. ас. Диана Атанасова Добрева.

30.08.2018 г .

гр. Варна

Председател на Научно жури:

проф. Любомир Македонски, дх

